

Správa o hodnotení strategického dokumentu

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020

Obstarávateľ

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16, P.O. Box 106
820 05 Bratislava 25

Spracovateľ

AUREX spol. s r.o.
Ľubľanská 1
831 02 Bratislava

Kolektív spracovateľov	
Oblasť	Meno
Hlavný riešiteľ	Ing. arch. Dušan Kostovský
Zodpovední riešitelia	Ing. Michal Štiffel
	Ing. Mária Mozdíková
	Ing. Ľubomír Macák
	Ing. Pavol Petrík

Obsah

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI.....	5
I.1 OZNAČENIE.....	5
I.2 SÍDLO	5
I.3 KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU	5
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE.....	6
II.1 NÁZOV	6
II.2 ÚZEMIE	6
II.3 DOTKNUTÉ OBCE	6
II.4 DOTKNUTÉ ORGÁNY	6
II.5 SCHVAĽUJÚCI ORGÁN	7
II.6 OBSAH A HLAVNÉ CIELE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A JEHO VZŤAH K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM	7
III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA.....	10
III.1 INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PRAVDEPODOBNÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ	10
III.2 INFORMÁCIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNE OBZVLÁŠŤ DÔLEŽITÝM OBLASTIAM	18
III.3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA V OBLASTIACH, KTORÉ BUDÚ PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNE OVPLYVNENÉ.....	24
III.4 ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH PROBLÉMOV, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.	26
III.5 ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH ASPEKTOV ZISTENÝCH NA MEDZINÁRODNEJ, NÁRODNEJ A INEJ ÚROVNI, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	27
IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE ZDRAVIA	30
IV.1 PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A VPLYVY NA ZDRAVIE.....	30
V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE.....	40
V.1 OPATRENIA NA ODVRÁTENIE, ZNÍŽENIE ALEBO ZMIERNENIE PRÍPADNÝCH VÝZNAMNÝCH NEGATÍVNYCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA, KTORÉ BY MOHLI VYPLYNÚŤ Z REALIZÁCIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.....	40
VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHLADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	42
VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE	43
VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRAŇNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE	45
IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ	46
X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI	47

I. Základné údaje o obstarávateľovi

I.1 Označenie

Názov: Bratislavský samosprávny kraj
Identifikačné číslo: 36063606

I.2 Sídlo

Adresa sídla: Sabinovská 16,
P.O.BOX 106
820 05 Bratislava 25

I.3 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu

Opravený zástupca obstarávateľa: Ing. Pavol Frešo
predseda BSK
Kontaktná osoba: Ing. Martin Bezek
Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
tel.:02/48264108
e-mail: martin.bezek@region-bsk.sk
Adresa sídla (miesto na konzultácie): Sabinovská 16,
P.O.BOX 106
820 05 Bratislava 25

II. Základné údaje o strategickom dokumente

II.1 Názov

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020

II.2 Územie

Celé územie Bratislavského kraja.

II.3 Dotknuté obce

V súlade s Oznámením o strategickom dokumente sú dotknuté obce vymedzené nasledovne:

1. Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám.1, 814 99 Bratislava
2. Mesto Malacky - Mestský úrad, Záhorácka 1919, 901 01 Malacky
3. Mesto Pezinok – Radničné nám.7, 902 01 Pezinok
4. Mesto Senec – Mierové nám.8, 903 01

II.4 Dotknuté orgány

V súlade s textom Oznámenia o strategickom dokumente sú dotknuté orgány vymedzené nasledovne:

Orgány štátnej správy

1. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. slobody 6, P.O.Box 100, 810 05 Bratislava 15
2. Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava 1
3. ObUŽP Malacky
4. ObUŽP Pezinok
5. ObUŽP Senec
6. Obvodný úrad životného prostredia, Karloveská 2, 814 71 Bratislava
7. Krajský pozemkový úrad Bratislava, Trenčianska 55, 821 09 Bratislava
8. Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, P.O.Box 128, 917 01 Trnava
9. Krajský lesný úrad v Bratislave, Pekná cesta 19, 831 05 Bratislava
10. Krajský úrad pre cestnú dopravu a PK, Vajnorská 98/D, 831 04 Bratislava
11. ŠOP SR, Správa CHKO Dunajské Luhy, Korzo Bélu Bartóka, Dunajská Streda
12. ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie, Vajanského 17, 901 01 Malacky
13. ŠOP SR, Správa CHKO Malé Karpaty, Štúrova 115, Modra 900 01
14. Krajský školský úrad, Teplická 4, 831 02 Bratislava
15. Krajský pamiatkový úrad, Leškova 17, 811 04 Bratislava
16. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava, hl. M. So sídlom v Bratislave, Ružinovská 8, 820 09 Bratislava
17. Lesy SR š.p., OZ Palárikovo, Remeslnícka 48, 941 11 Palárikovo

18. Lesy SR š.p. OZ Šaštín, Pri Rybníku 1031, 908 41 Šaštín - Stráže

19. Mestské lesy V Bratislave, Cesta Mládeže 4, 830 01 Bratislava

II.5 Schvaľujúci orgán

Schvaľujúcim orgánom je: **Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja**

II.6 Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom

II.6.1 Obsah

Medzi základné strategické dokumenty samosprávneho kraja na Slovensku patrí program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja. Je to dokument, ktorým sa riadia zástupcovia kraja pri výkone svojej činnosti, realizujú všestranný rozvoj spravovaného územia a naplňajú potreby svojich obyvateľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020 pozostáva z dvoch hlavných častí, v súlade so zákonom č. 539/2009 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

1. Analyticko-strategická časť obsahuje najmä
 - hodnotenia situácie a súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku VÚC a stavu vybavenosti a obsluhy, analýzu väzieb strategických dokumentov s územím VÚC a určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia,
 - stratégiu rozvoja VÚC pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja vyššieho územného celku.
2. Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR, inštitucionálne zabezpečenie, organizačné zabezpečenie, časový harmonogram realizácie a systém monitorovania a hodnotenia.

II.6.2 Hlavné ciele

Rámec regionálneho rozvoja je definovaný základným strednodobým rozvojovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na regionálnej a miestnej úrovni v zmysle zákona c. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým je Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja.

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je:

- a) odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo.

II.6.3 Vzťah k iným strategickým dokumentom

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii¹ a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie regiónu.

II.6.3.1 Národné

Z dokumentov celoštátnej úrovne sú v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja kraja zohľadnené nasledujúce dokumenty:

- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010,
- Operačný program Bratislavský kraj na roky 2007 – 2013 a ďalšie relevantné operačné programy,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR, november 2011,
- Národný program ochrany starších ľudí, 2010
- Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti, 2010
- Konceptia rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, 2007
- Modernizačný program 21, 2008
- Konkurencieschopné regióny 21, 2010
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015.

II.6.3.2 Regionálne

Z dokumentov regionálnej úrovne ide o:

- Územný plán regiónu Bratislavský samosprávny kraj, Koncept (2012),
- Konceptiu rozvoja sociálnych služieb v regióne Bratislavského samosprávneho kraja, 2010,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013,
- Rozvoj výskumno-vývojovej a inovačnej základne Bratislavského samosprávneho kraja v období 2014-2020, 2012
- Regionálna stratégia rozvoja odborného vzdelávania a prípravy v Bratislavskom samosprávnom kraji, 2011
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu BSK na roky 2007 – 2013, 2006
- Súčasný stav a dlhodobý zámer rozvoja stredného školstva, 2003
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010 – 2020, 2010,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Malacký na roky 2007 – 2013,

¹ Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Pezinok, 2007,
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Senec na roky 2010 – 2018, 2010,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Modra, 2008,
- Konceptia a program rozvoja telesnej kultúry v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2009 – 2013, 2009.

II.6.3.3 Nadnárodné a cezhraničné

Z nadnárodných a cezhraničných dokumentov sú do programu zapracované:

- Stratégia Európa 2020,
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013,
- Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2007-2013,
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Human Capital Strategy,
- CENTROPE – Strategy Knowledge Region,
- CENTROPE – Spatial Integration Strategy and Action Plan 2013+,
- CENTROPE – Cultural & Tourism Region
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Small Business Act for Europe, 2008,
- Stratégia Európskej únie pre dunajský región, 2010.

III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

III.1 Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať

Územie Bratislavského samosprávneho kraja leží na juhozápade Slovenskej republiky v priamom dotyku s Rakúskou republikou a Maďarskom.

Územná rozloha kraja predstavuje 2052,53 km², čo pri rozlohe SR na úrovni 49 036,41 km² predstavuje 4,19 percentný podiel BSK na výmere štátu. BSK má pritom z pomedzi všetkých krajov Slovenska najmenšiu rozlohu.

Osídlenie Bratislavského kraja pozostáva z hlavného mesta SR Bratislavy tvoreného 17 mestskými časťami a zo 72 obcí. Bratislava má špecifický štatút hlavného mesta SR, ďalších šesť obcí v kraji má štatút mesta (Malacky, Stupava, Modra, Pezinok, Svätý Jur, Senec) a zvyšných 66 obcí štatút obce.

Voda

Hodnotenie kvality povrchových vôd

Za obdobie rokov 2006 a 2007 bolo vyhodnotených na území Bratislavského kraja 13 miest odberov kvality povrchovej vody. V tomto prechodnom období bola kvalita vody vyhodnotená dvoma spôsobmi a to podľa pôvodného hodnotenia a hodnoty boli porovnané s limitmi podľa Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z.z. Každý ukazovateľ bol vyhodnotený či spĺňa uvedený limit, alebo ho prekračuje.

Riečna sieť riešeného územia spadá do troch čiastkových povodí:

- čiastkové povodia Moravy (4-17)

Hodnotenie kvality vody v povodí Moravy naďalej zaraďuje povodie medzi významne znečistené. Kvalita povrchovej vody bola v riešenom území sledovaná v 4 miestach odberov vzoriek.

Kvalita vody na Morave a jej prítokoch je ovplyvňovaná znečistením z bodových zdrojov. Medzi najvýznamnejšie priemyselné zdroje odpadových vôd patria podniky Tower Automotive a.s. Malacky na prítoku Malina, Volkswagen Slovakia a.s. Devínska Nová Ves na prítoku Mláka.

Z hľadiska množstva vypúšťania komunálnych odpadových vôd sú významné mestá a obce ako Malacky, Stupava, Devínska Nová Ves.

- čiastkové povodia Dunaja (4-20)

V povodí Dunaja bola v roku 2007 sledovaná kvalita povrchovej vody v rámci riešeného územia v 6 miestach odberov vzoriek.

Na znečistení toku Dunaja sa podieľajú priemyselné a komunálne odpadové vody z bodových zdrojov znečistenia, z plošných zdrojov najmä z poľnohospodárskej činnosti a lodnej dopravy. Dunaj je ovplyvňovaný aj znečistením, ktorým sú zaťažené jeho prítoky - v hornom úseku prítok Morava.

V oblasti Bratislavy sú znečisťujúce predovšetkým komunálne odpadové vody z ČOV Petržalka v Bratislave, z priemyselných zdrojov odpadové vody zo Slovnaftu a Istrochemu.

- čiastkové povodie Váhu (4-21)

V oblasti povodia Váhu sú zahrnuté aj miesta odberov v povodí Malého Dunaja. V povodí Malého Dunaja bola kvalita povrchových vôd v riešenom území sledovaná v 3 miestach odberov vzoriek na tokoch Malý Dunaj a Čierna voda.

Zo zdrojov znečistenia prejavujúcich sa na Čiernej vode je to vplyv komunálnych odpadových vôd ČOV Bernolákovo a Senec, splaškové vody z ČOV Veľký Biel. Zo znečisťovateľov lokalizovaných v povodí Malého Dunaja majú najväčší vplyv na kvalitu vody chladiace odpadové vody zo Slovnaftu, a.s. Bratislava a splaškové odpadové vody z okolitých obcí.

Zoznam vyhodnotených miest odberov kvality povrchových vôd nespĺňajúce limity podľa Nariadenia vlády 296/2005 a hodnotených podľa STN 75 7221 (IV. – V. trieda kvality) za obdobie 2006 – 2007 v Bratislavskom samosprávnom kraji

Hodnotenie kvality podzemných vôd

V roku 2006 sa kvalita podzemných vôd sledovala v 26 oblastiach Slovenska, z ktorých dve priamo zasahovali do riešeného územia. Okrem týchto oblastí sa sledovala kvalita podzemných vôd najvýznamnejšej vodohospodárskej oblasti Slovenska – Žitného ostrova.

Riečne náplavy Moravy a Sološnicko-pernecká oblasť

Sološnicka-pernecká oblasť je ovplyvňovaná antropogénnou činnosťou, ktorá je hlavným dôvodom zmien v chemickom zložení podzemných vôd. Požiadavkám Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z. nevyhovovali vzorky kvôli častým nameraným vysokým koncentráciám Mn, Fe, amónnych iónov, Cl-. Vplyvom poľnohospodárskej činnosti boli prekročené limity u NO₃- a SO₄-. Medzi najznečistenejšie lokality v tejto oblasti patrí Záhorská Ves.

Bratislava a Malé Karpaty

Vo všeobecnosti možno konštatovať antropogénne ovplyvnenie základného chemizmu pozorovaných podzemných vôd tejto oblasti (priemysel, vplyv osídlenia a iné.). Medzi často prekračované ukazovatele pri porovnaní s medznými hodnotami Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z. patria Fe, Mn, Cl-, NO₃- a SO₄-2.

Tento stav súvisí s koncentráciou chemického a petrochemického priemyslu v tomto regióne a taktiež hustým osídlením a s tým spojenými aktivitami.

Ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov

Tabuľka Významné geotermálne vrty a minerálne pramene v území Bratislavského kraja

Názov vrtu	Popis
Okres Senec	
Chorvátsky Grob BA - 4 Vrt FGB-1	vrt využívaný na kúpanie, pôvodne vybudované kúpalisko je v súčasnosti zdevastované, vrt je umiestnený v blízkosti potoka Mlynský jarok
Chorvátsky Grob BA - 5 Vrt FGB-1A	umiestnený v blízkosti potoka Mlynský jarok
Senec BA - 7 Vrt BS-1	vrt nachádzajúci sa v blízkosti Slnecných jazier
Kráľová pri Senci GA - 2 Vrt FGS-1	vrt nachádzajúci sa pri západnom okraji obce Kráľová pri Senci v blízkosti termálneho kúpaliska
Kráľová pri Senci GA - 3 Vrt FGS-1A	vrt je umiestnený pri západnom okraji obce v blízkosti termálneho kúpaliska, blízko vrtu FGS-1 smerom k obci
Kráľová pri Senci GA - 10 Vrt VMK - 1	vrt je situovaný pri západnom okraji obce v blízkosti termálneho kúpaliska
Okres Pezinok	
Jur pri Bratislave BA - 1 minerálny prameň U troch pilotov	nachádza sa vo východnej časti obce v blízkosti železnice
Svätý Jur BA - 2 minerálny prameň Kúpeľný prameň	prameň minerálnej vody sa nachádza na južnom okraji obce v bývalých " Jurských kúpeľoch"
Okres Malacky	
Plavecký Mikuláš SE - 17 Minerálny prameň	prameň sa nachádza v obci pred domom č. 229 a je obmurovaný.

Zdroj: ŠGÚDŠ

Pôda

Rozdielnosť fyzicko-geografických podmienok základných typov riešeného územia – horskej časti (Malé Karpaty) a nížinnej časti (Podunajská nížina a Záhorská nížina) sa prejavuje aj z pohľadu pedo-geografických charakteristík územia. Rozdielnosť sa prejavuje aj medzi dvoma samostatnými nížinnými časťami.

V rámci Malých Karpát sú dôležitými pedo-genetickými faktormi substrát, reliéf a klíma. Prevládajúci kryštallický substrát (metamorfované horniny a horniny granitoidného typu) je príčinou prevahy pôd kambizemného typu.

Na území nížin sú hlavnými pedo-genetickými faktormi azonálne činitele. Najvýznamnejším faktorom je erózna a akumulčná činnosť vodných tokov, ktorá spôsobuje opakované narušovanie pôdy záplavami. Na nivách Moravy a Dunaja prevládajú fluvizeme, tok Dunaja a jeho riečne terasy kopírujú luvizeme. Najväčšiu rozlohu pôd na Záhorskej nížine tvoria čiernice a regozeme. Podunajská nížina má pestrejšie pedologické zloženie.

Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd veternou eróziou patrí prevažná časť riešeného územia do kategórie so žiadnou až slabou intenzitou erózie. Vyššie stupne eróznej ohrozenosti (vysoká a extrémna erózia) sa môžu prejavovať na rovinách s ľahkými piesočnatými pôdami (Záhorská nížina).

Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov a to na poľnohospodárskej ako aj lesnej pôde. V okolí týchto skládok sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

V rámci Plošného prieskumu kontaminácie pôd (PPKP) na Slovensku realizovaného Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym Bratislava v pravidelných 5-ročných intervaloch sú sledované obsahy kontaminujúcich látok v pôdach vo vybraných katastrálnych územiach.

V Bratislavskom kraji bolo v rámci PPKP 2005 sledovaných 3 096,0 ha poľnohospodárskych pôd (v okresoch Malacky, Pezinok a Senec). Neboli na nich zistené žiadne nadlimitné obsahy ťažkých kovov (olovo, kadmium, chróm, nikel, ortuť, arzén a zinok).

V Bratislavskom kraji v rámci XI. cyklu agrochemického skúšania pôd na Slovensku bolo odskúšaných 68 691 ha poľnohospodárskej pôdy. Výsledkom je, že najväčšie percentá výmery odskúšaných pôd (až 90 %) sú zaradené do kategórie slabo kyslých až alkalických pôd.

Ovzdušie

Na znečistení ovzdušia v riešenom sa podieľajú výraznou mierou činitele, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj pôsobiace v okolí tohto územia. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia pochádzajú z bodových zdrojov priemyselnej prevádzky (Slovnaft, Volkswagen, Holcim a iné), ale aj z mobilných zdrojov - automobilová doprava. Zdroje znečistenia sú sústredené najmä na území Bratislavských okresov.

Z hľadiska zdrojov znečistenia podieľajú najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská, automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy.

Riešené územie spadá podľa územnosprávneho členenia SR do Bratislavského kraja na základe čoho sa pristupovalo k výsledkom zo systému NEIS (Národný Emisný Informačný Systém), ktoré sú zaznamenané v tabuľke.

Znečisťujúce látky v ovzduší možno považovať z vodohospodárskeho hľadiska za zdroj znečistenia povrchových a podzemných vôd.

Škodliviny v ovzduší tiež poškodzujú vegetáciu a to vo väčšej miere ako živočíšne organizmy. Tuhé imisie usadené na povrchu rastlín vplývajú na príjem energie, obmedzujú dýchanie, upchávajú sa prieduchy tuhými časticami. Podľa citlivosti na exhaláty možno rastliny deliť približne nasledovne (začínajúc od najcitlivejších):

- ihličnaté dreviny,
- listnaté dreviny,
- viacročné byliny,
- jednoročné byliny.

Veľkú citlivosť majú hlavné lesné dreviny smrek a jedľa. Veľkým problémom je aj poškodzovanie stanovištných podmienok drevín, porušenie vhodnej štruktúry lesných porastov, odumieranie koreňového systému.

Na základe porovnania emisií na území BSK je možné konštatovať vo väčšine okresoch riešeného územia pokles vyprodukovaných znečisťujúcich látok. Dôvodom je modernizácia starších priemyselných zariadení, zavádzanie nových, k životnému prostrediu šetrnejších výrobných technológií a prísnejšie predpisy v oblasti životného prostredia v rámci Európskej únie. Nárast bol zaznamenaný v okrese Malacky a to najmä pri znečistení ovzdušia emisiami CO.

V Bratislavskom kraji je ovzdušie najviac znečisťované na území mesta Bratislavy. Tento stav zmierňujú veterné pomery ovplyvnené svahmi Malých Karpát. Ovzdušie je najviac zaťažované exhalátmi z chemického priemyslu, energetiky (teplárne, elektrárne) a dopravy. Významným druhotným zdrojom znečisťovania je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu.

Úroveň znečistenia ovzdušia na ostatnom území kraja je zreteľne nižšia ako v Bratislave. Výnimkou v záhorskej časti regiónu je cementáreň v Rohožníku (Holcim, a.s.).

Protipovodňová ochrana

Právna úprava manažmentu povodňových rizík v Slovenskej republike vychádza z transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík, zohľadňuje teóriu a prax krízového manažmentu a vodného hospodárstva v oblasti ochrany pred povodňami. Základom právnej úpravy manažmentu povodňových rizík sú zákon č. 7/2010 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a príslušné všeobecne záväzné právne predpisy. V Slovenskej republike nie je manažment povodňových rizík predmetom len uvedených dvoch zákonov, ale opiera sa o viaceré ďalšie právne predpisy upravujúce činnosť štátnych a samosprávnych orgánov, organizácií v ich zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti, právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov a fyzických osôb, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s komplexom aktivít tvoriacich systém ochrany pred povodňami.

Vláda Slovenskej republiky vo svojom uznesení č. 31 z januára 2000 schválila Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2010, ktorý sa podarilo naplniť asi na 50 percent. Finančné prostriedky sa použili napríklad na preventívne protipovodňové opatrenia ktorými sú najmä technické a biotechnické opatrenia v povodí, ktoré spomaľujú odtok vôd z povodia do vodných tokov, smerovali tiež na výstavbu a rekonštrukciu retenčných nádrží, ochranných hrádzí, protipovodňových línii a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov, ako aj budovanie poldrov.

V súčasnosti je vládou schválený Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR. Program bol schválený Uznesením vlády SR č. 744 dňa 27.10.2010. Hlavným cieľom Programu je praktické etablovanie tretieho stupňa vodného plánovania na území obcí (lokálne vodné plánovanie) a uplatnenie integrovaného manažmentu vodných zdrojov (IMVZ) v praxi prostredníctvom zostavovania plánov integrovaného manažmentu vodných zdrojov obce. Zameriava sa na zadržanie dažďovej vody v krajine, ako aj na celkové oživenie a obnovu poškodenej krajiny a minimalizáciu rizika vzniku povodňových prívalových vln.

Podľa tohto programu protipovodňová prevencia spočíva v trojstupňovom prístupe s nasledovnou postupnosťou:

- 1.najprv zachytenie dažďovej vody v mieste/priestore, kde spadne,
- 2.následne retencia/akumulácia dažďovej vody v krajine,
- 3.až nakoniec odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú povodie/územie/krajina predtým neabsorbuje.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam bude obnovenie ekosystémových funkcií povodia/územia/krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami zadrží dažďovú vodu, umožní jej vsakovanie do podlažia, zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom, zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

Konkrétnym cieľom je vytvoriť a vybudovať v lesnej, v poľnohospodárskej a v urbánnej krajine na celom území SR vodozadržné krajinné a terénne útvary a v intravilánoch obcí a miest vybudovať vodozadržné systémy, zariadenia a technické riešenia s celkovou cyklickou zádržnou kapacitou dažďovej vody v objeme 250 miliónov m³. Následne tieto vodozadržné systémy/zariadenia zodpovedne prevádzkovať, udržiavať ich funkčnosť, vykonávať ich údržbu a servis. Pôjde o nepretržitý, cyklický proces. Stanovená cyklická vodozadržná kapacita vyplýva z analýzy zrážkovoodtokových pomerov povodí územia Slovenskej republiky.

Dôležitým faktorom zvýšenia účinnosti programu, ako aj účinnosti ním vytvorených multiplikačných efektov, je maximálny čas realizácie programu potrebný na vybudovanie stanovenej cyklickej vodozadržnej kapacity, ktorú program predpokladá v strednodobom (2016) až dlhodobom (2020) časovom horizonte, v závislosti od disponibilných finančných zdrojov programu.

Alternatívne a obnoviteľné zdroje energie

Obnoviteľné zdroje energie sú zdroje, ktorých energetický potenciál sa trvalo obnovuje prírodnými procesmi alebo činnosťou ľudí.

Najväčší celkový potenciál má slnečná energia. Vzhľadom na finančné a technologické možnosti je predpoklad využívania slnečnej energie najmä na výrobu tepla a teplej úžitkovej vody. Súčasná fotovoltaická (FV) technológia umožňuje bez väčších štrukturálnych zmien integrovať do energetického rozvodného systému fotovoltaické generátory zabezpečujúce podiel niekoľko percent celoročnej spotreby elektriny. Využitie technického FV potenciálu je v súčasnosti, v porovnaní s inými technológiami, finančne náročnejšie.

Druhý najväčší celkový potenciál má geotermálna energia. Vlastnosti geotermálnych vôd na Slovensku predurčujú využívanie tejto energie najmä na vykurovanie a liečebné účely. Technický potenciál je taktiež výrazne nižší z dôvodu technologických problémov súvisiacich s chemickým zložením geotermálnych vôd.

Najväčší technický potenciál má biomasa. Biomasa má veľkú perspektívu pri výrobe tepla pre vykurovanie najmä v centrálnych vykurovacích systémoch, menej v domácnostiach, vo forme peliet, brikiet, drevných štiepok a slamy. Pomerne rýchlym riešením zvýšeného využívania biomasy je spoluspaľovanie s fosílnym palivom v tepelných elektrárňach a pri kombinovanej výrobe elektriny a tepla. V prípade väčších zariadení jedným z dôležitých faktorov je optimalizácia logistických nákladov.

Bioplyn vyrobený z poľnohospodárskej biomasy, biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a kalov z čistiarní odpadových vôd (ČOV) je možné využívať na výrobu elektriny a tepla. Rozvoj využívania biopalív závisí od legislatívnych opatrení a vyriešenia technologických problémov. Využívanie bioplynu okrem environmentálnych prínosov prispeje k rozvoju vidieckych oblastí a významne podporí zamestnanosť v týchto oblastiach. Farmy môžu diverzifikovať svoje činnosti a zamerať sa aj na pestovanie energetických plodín. Tieto prínosy je potrebné zohľadniť pri podpore využívania bioplynu.

Najviac využívaným obnoviteľným zdrojom na výrobu elektriny je vodná energia, ktorá pokrýva vyše 98 % výroby elektriny z OZE. Využitie hydroenergetického potenciálu je približne 57%.

Využiteľný (aj technický) potenciál veternej energie bol určený na 600 GWh v roku 2002. Potenciál bol vypočítaný na základe predpokladu, že sa použijú veterné turbíny s výkonom 500 až 1 000 kW. Na základe doterajších skúseností a technologického pokroku v konštrukcii turbín, ktorý umožnil

používať turbíny s výkonom až 2 800 kW, možno však predpokladať, že tento využiteľný potenciál je viac ako dvojnásobný.

Slovenská republika dováža takmer 90% primárnych energetických zdrojov. Vlastná ťažba zemného plynu a ropy je nevýznamná, všetko čierne uhlie sa dováža. Významnejším domácim energetickým zdrojom je hnedé uhlie a obnoviteľné zdroje energie.

Vzhľadom na to, že na území Slovenska sú veľmi malé zásoby fosílnych palív, rozvoj energetiky je potrebné orientovať na zabezpečenie diverzifikácie primárnych energetických zdrojov so zvyšujúcim sa využívaním domácich obnoviteľných zdrojov energie pri trvalom znižovaní energetickej náročnosti. Oddelenie rastu ekonomiky od rastu spotreby energie významne zvýši odolnosť hospodárstva od turbulentného vývoja na energetických trhoch. Aj keď v najbližších rokoch nehrozí nedostatok fosílnych palív, je nutné aj z dôvodu rastu ich cien, zamerať sa na dostupné domáce zdroje, a to najmä na obnoviteľné zdroje energie.

Odpadové hospodárstvo

Pri riešení problematiky odpadového hospodárstva na území Bratislavského regiónu je možné vychádzať z návrhu Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015, nakoľko programy odpadového hospodárstva kraja a jednotlivých okresov neboli aktualizované. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 – 2015 je v súčasnej dobe v pripomienkovom a schvaľovacom konaní.

Súčasný stav

Zastúpenie jednotlivých kategórií odpadov bolo rôznorodé s kolísavým vývojom za časové obdobie piatich rokov (2006 – 2010). Celková charakteristika spôsobu nakladania s odpadmi v rokoch 2006 – 2010 je uvedená v tabuľke. Najväčšia produkcia komunálneho odpadu v rámci Slovenskej republiky bola zaznamenaná práve v Bratislavskom kraji.

Mestá a obce by mali od roku 2010 zaviesť povinný separovaný zber štyroch zložiek komunálneho odpadu, ktorými sú papier, plasty, sklo a kovy. Väčšina obcí už v súčasnosti separuje minimálne jednu komoditu, pravidlom sa však stáva separácia až troch tzv. „povinných zložiek“, ktorými sú papier, plasty a sklo. Je pozitívne, že vývoj separovaného zberu má stúpajúcu tendenciu, čo vyplýva z uvedenej tabuľky.

Tabuľka Zloženie komunálneho odpadu v Bratislavskom samosprávnom kraji za obdobie 2006 – 2010

Druh odpadu / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Komunálny odpad spolu	249 456	271 273	285 034	270 341	278 283
Separovane zbierané zložky komunálneho odpadu	17 843	24 628	25 560	23 589	24 084
Separovane zbierané zložky komunálneho odpadu z toho: nebezpečný odpad	321	1 070	825	1 097	906
Odpady zo záhrad a parkov	9 945	14 843	26 087	21 965	21 268
Iné komunálne odpady	208 529	214 818	218 311	212 239	219 580
Drobné stavebné odpady	13 140	16 984	15 076	12 548	13 350

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky – databáza regionálnej štatistiky

Tabuľka Relatívne ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom za obdobie 2006 – 2010

Druh odpadu / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Množstvo komunálneho odpadu (kg/obyv.)	412,94	444,09	462,28	434,14	444,66
Množstvo zhodnoteného komunálneho odpadu (kg/obyv.)	37,63	241,45	253,61	251,33	256,51
Množstvo zneškodneného kom. odpadu (kg/obyv.)	370,40	192,52	192,40	161,67	186,61
Percento zhodnocovaného kom. odpadu (%)	9,11	54,37	54,86	57,89	57,69

Percento zhodnocovaného kom. odpadu kompostovaním (%)	30,44	8,56	14,34	13,91	13,79
Percento zhodnocovaného kom. odpadu ako druhotná surovina (%)	7,80	1,02	1,72	0,92	1,42

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky – databáza regionálnej štatistiky

Nakladanie s odpadmi

Tabuľka Skládky odpadov na území Bratislavského kraja podľa okresov

Názov skládky	Obec	Prevádzkovateľ	Sídlo prevádzkovateľa	Trieda skládky	Rok začatia	Predpokladaný rok ukončenia
Bratislava II						
A-Z STAV, s.r.o.	Bratislava – Podunajské Biskupice	A-Z STAV, s.r.o.	Bratislava – Podunajské Biskupice	SKIO	2003	2013
Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.	Bratislava – Vrakuňa	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.	Bratislava – Ružinov	SKNNO	1990	2011
Bratislava IV						
Slovenský odpadový priemysel	Bratislava – Devínska Nová ves	Slovenský odpadový priemysel	Bratislava – Lamač	SKIO	1997	2014
Malacky						
A.S.A. Zohor, s.r.o.	Zohor	A.S.A. Zohor, s.r.o.	Zohor	SKNO	2005	2026
A.S.A. Zohor, s.r.o.	Zohor	A.S.A. Zohor, s.r.o.	Zohor	SKNNO	1996	2026
Pezinok						
Skládka odpadov – Dubová	Dubová	Skládka odpadov – Dunová, s.r.o.	Dubová	SKNNO	2000	2025
Skládka odpadov Budmerice	Budmerice	Istrochem reality, a.s.	Bratislava – Nové Mesto	SKNO	1979	2030
Skládka Pezinok*	Pezinok	Bricorp Development, s.r.o.	Pezinok	SKNNO	2009	2010
Senec						
Skládka odpadov Senec – 3.etapa	Senec	EKOLO, s.r.o. Senec	Senec	SKNNO	2009	2024

Zdroj: Návrh Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015

*/ Pozn.: V súčasnosti je prerušené konanie vo veci vydania integrovaného povolenia pre prevádzku „Zariadenie na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1“

Tabuľka Zoznam spaľovní odpadov a zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území Bratislavského kraja

Prevádzkovateľ	Sídlo prevádzky	Spálené množstvo odpadu v tonách v roku			
		2006	2007	2008	2009
Spaľovne priemyselného odpadu					
SLOVNAFT, a.s. – P – 4.4 MCHBČOV (Ekológia)	Bratislava – Ružinov	2654,00	5972,34	0,00	4018,36
SLOVNAFT, a.s. – P – 4.1 Tepláreň, časť spaľovňa odpadov	Bratislava – Ružinov	5859,56	0,00	0,00	0,00
Spaľovne nemocničného odpadu					
Fakultná nemocnica s poliklinikou Bratislava*	Bratislava - Petržalka	409,40	564,60	461,90	432,00
Spaľovne komunálneho odpadu					
Odvoz a likvidácia odpadu, a.s. Bratislava	Bratislava – Ružinov	138369,67	126917,92	119296,47	127876,72
Cementárne – zariadenia na spoluspaľovanie odpadov					
Holcim (Slovensko) a.s. závod Rohožník	Rohožník	55478,00	87039,00	90932,00	111372,00

Zdroj: Návrh Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015

*/ Pozn.: spaľovňa v rekonštrukcii

Tabuľka Zoznam kompostárni odpadov na území

Prevádzkovateľ	Začiatok prevádzky (rok)	Projektová kapacita (t)	Množstvo uloženého odpadu (t)
EBA, s.r.o., prevádzka Podunajské Biskupice	2006	20 500	-
EBA, s.r.o., prevádzka Pezinok	1991	10 000	6 653,51
JV INTERSAD, s.r.o. Na Pažiti 6d, Svätý Jur	2004	60000	16 026,48
ELE, spol. s.r.o., Mesačná 3238/20, Bratislava, prevádzka Ivanka pri Dunaji	2002	75 000	37 209,02
Alexander Kobera, Vietnamská 48, Bratislava, prevádzka Bernolákovo	2006	10 000	8 795

Zdroj: Krajský úrad životného prostredia Bratislava

Súčasný stav nakladania s odpadmi na území Bratislavy je nevyhovujúci. Osobitne závažný problém predstavujú nelegálne skládky bez akejkoľvek ochrany prostredia a účelnej plánovitej lokalizácie a následne aj staré neriadené skládky, ktoré sú zdrojom environmentálnej záťaže. Skládok takéhoto typu je v území veľmi veľa čo vyplýva predovšetkým zo socioekonomického charakteru územia (sídla s vysokým stupňom rozostavanosti, záhradkárske kolónie a množstvo drobných prevádzok).

Koncepcia odpadového hospodárstva Bratislavského kraja by mala byť spracovaná na základe POH pre tento kraj. POH bude rešpektovať limity v rámci odpadového hospodárstva stanovené Európskou úniou. Je potrebné podotknúť, že súčasný trend zameraný na skládkovanie odpadov treba prehodnotiť a zrejme preferovať skôr termické alebo energetické zhodnocovanie odpadu.

Hlukové záťaž

Významné miesto v súbore stresových faktorov, ktoré zhoršujú kvalitu životného prostredia, a tak nepriaznivo vplyvajú na flóru, faunu ako aj na zdravie človeka zastáva hluk.

Najväčším zdrojom hluku v záujmovom území je intenzívna doprava, a to ako cestná tak aj železničná. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty. Všeobecne možno konštatovať, že vysoká intenzita dopravy je typická predovšetkým pre cesty prvej triedy a diaľnicu. Za najvýznamnejší zdroj hluku v riešenom území z celkového hľadiska je možné považovať časť diaľnice D1 a železničnú trať č. 180 Bratislava – Košice prechádzajúcu riešeným územím.

Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorými sú predovšetkým areály a prevádzky priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

Z krajinnoekologického hľadiska sú výraznými kolíziami dopravné ťahy prechádzajúce v bezprostrednej blízkosti obytných častí sídiel a chránených území.

Legislatívne je hluk v súčasnosti upravený vyhláškou MZ SR č. 549/2007 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava poverilo firmu EUROAKUSTIK, s.r.o. úlohou spracovať Strategickú hlukovú mapu bratislavskej aglomerácie. Hranice aglomerácie určilo Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja vo všeobecne záväznom nariadení č. 9/2005 dňa 27.4.2005. Jedná sa o rozsiahle členité územie od Senca po Devín a od Čunova po Malacky. Aglomerácia obsahuje oblasti husto obývané, ale sú tu tiež miesta s minimálnou hustotou obyvateľstva. Zasahuje do 8 okresov. obsahuje 34 obcí, resp. mestských častí v 52 katastrálnych územiach. Plocha bratislavskej aglomerácie je 853,15 km².

III.2 Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty sú z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane, pričom špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach zabezpečujú stupne ochrany.

V riešenom území sú evidované nasledovné územia, ktoré sú chránené podľa §17 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny:

Veľkoplošné chránené územia

Do riešeného územia zasahujú 3 veľkoplošné chránené územia – Chránená krajinná oblasť Záhorie, Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, a Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy.

Chránená krajinná oblasť Záhorie	
Rozloha	27 522 ha
Rok vyhlásenia	1988
Geomorfologický celok	Borská nížina
Okresy	Bratislava IV, Malacky, Senica
Stupeň ochrany	2. stupeň
Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty	
Rozloha	65 504 ha
Rok vyhlásenia	1976 (novelizácia 2001)
Geomorfologický celok	Malé Karpaty
Okresy	Bratislava III, Bratislava IV, Malacky, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Pezinok, Piešťany, Senica, Trnava
Stupeň ochrany	2. stupeň
Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy	
Rozloha	12 284 ha
Rok vyhlásenia	1998
Geomorfologický celok	Podunajská rovina
Okresy	Dunajská Streda, Galanta, Komárno, Nové Zámky, Senec, Šaľa
Stupeň ochrany	2. stupeň

Zdroj: ŠOP SR

Maloplošné chránené územia

V riešenom území sa nachádza 65 maloplošných chránených území - 23 chránených areálov, 1 národná prírodná pamiatka, 7 prírodných pamiatok, 9 národných prírodných rezervácií, 24 prírodných rezervácií a 1 chránený krajinný prvok.

Prehľad maloplošných chránených území dokumentuje nasledovná tabuľka:

Číslo v ŠZ	Kategória	Názov	Výmera (ha)	Stupeň ochrany
2	NPR	Abrod	92	4
6	CHA	Bajdel'	8,68	4
9	PR	Bezodné	3,46	4
31	NPP	Devínska hradná skala	1,7	4
32	NPR	Devínska Kobyla	101,1157	4
36	NPR	Dolný les	186,26	4
40	PR	Gajc	62,72	4
41	NPR	Hajdúchy	56,11	5

Číslo v ŠZ	Kategória	Názov	Výmera (ha)	Stupeň ochrany
47	NPR	Horný les	543,02	4
48	CHA	Horský park	22,9615	4
68	PR	Jurské jazero	27,49	4
77	CHA	Kochova záhrada	0,4877	4
84	NPR	Kršlenica	117,34	5
90	PP	Limbašská vyvieračka	6,57	5
91	PR	Lindava	46,2	5
113	PR	Nad Šenkárkou	10,92	5
114	PR	Nové pole	6,7738	4
121	PR	Kopáčsky ostrov	82,62	5
122	PR	Ostrovne lúčky	54,93	4
124	CHA	Padelek	0,0001	4
125	PP	Panský diel	15,6	4
134	PR	Pod Pajštúnom	141,4197	4
135	CHA	Poľovnícky les	7,5	4
136	NPR	Pohanská	128,93	5
148	NPR	Roštún	333,31	5
159	CHA	Starý rybník	33,46	4
160	PR	Strmina	196,28	5
168	NPR	Šúr	654,959	4, 5
170	PP	Tisové skaly	1,52	5
172	PR	Topoľové hony	60,06	5
191	PR	Vysoká	80,53	5
788	PP	Rösslerov lom	2,3828	4
789	PP	Devínska lesostep	5,0966	4
796	PR	Alúvium Gidry	2,6274	5
798	PR	Bogdalický vrch	33,2	5
801	PR	Fialková dolina	20,5879	5
818	PR	Šmolzie	45,59	4
819	PR	Štokeravská vápenka	12,7085	4
824	PR	Zlatá studnička	73,31	5
886	PP	Bukovina	5,0806	4
903	CHA	Borovicový lesík	0,8012	4
904	CHA	Bôrik	1,4284	4
916	CHA	Parčík pri Avione	0,2107	4
994	CHA	Zeleň pri Vodárni	0,2348	4
1 013	PR	Klokoč	21,59	5
1 072	CHA	Devínske alúvium Moravy	253,16	4
1 075	CHA	Jazerinky	6,8825	4
1 097	CHA	Jarovská bažantnica	78,2579	4
1 098	CHA	Lesné diely	0,525	4
1100	CHA	Svätojurské hradisko	19,71	4
1 108	CHA	Hrabiny	7,05	4
1 124	PR	Dunajské ostrovy	219,71	5
1 130	CHA	Chorvátske rameno	9,8463	4
1 134	PR	Starý háj	76,652	5
1 139	CHKP	Vápenický potok	2,5161	4
1 184	CHA	Marhecké rybníky	57,48	3
1 185	PR	Slovanský ostrov	34,3772	4, 5
1 191	CHA	Soví les	41,87	-
1 192	CHA	Kotlina	616,69	2, 3

Číslo v ŠZ	Kategória	Názov	Výmera (ha)	Stupeň ochrany
1 193	CHA	Rudava	1958,66	3, 4
1 203	PR	Jasenácke	49,92	4, 5
1 204	CHA	Mešterova lúka	133,5	2, 4, 5
1 205	PR	Orlovské vršky	206,92	2, 3, 4, 5
	CHA	Pečniansky les	301,67	2.,3.,4
1 147	PP	Deravá skala	0	jaskyňa verejnosti voľne prístupná

Zdroj: Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny, 2011, KÚ ŽP Bratislava

V riešenom území sa tiež nachádza niekoľko navrhovaných lokalít, ktoré budú v blízkej budúcnosti vyhlásené vyhláškami Obvodného úradu životného prostredia v Bratislave za chránené územia.

Lokality NATURA 2000

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

- **chránené vtáčie územia** - vyhlasované v súlade so smernicou Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive)

V riešenom území sa nachádza 5 vyhlásených chránených vtáčích území:

Chránené vtáčie územie Dunajské luhy	
Identifikačný kód	SKCHVU007
Výmera lokality	16 511,58 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, brehule hnedej, bučička močiarného, čajky čiernohlavej, haje tmavej, hlaholky severskej, hrdzavky potápavej, chochlačky sivej, chochlačky vrkočatej, kačice chrapľavej, kačice chriplavej, kalužiaka červenonohého, kane močiarnej, ľabtušky poľnej, orliaka morského, potápača bieleho, rybára riečného, rybárika riečného, volavky striebistej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie sa vyhlasuje aj na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a zabezpečenia podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov vytvárajúcich zoskupenia počas migrácie alebo zimovania.
Správca územia	CHKO Dunajské luhy
Vyhláška	440/2008 Z.z.
Chránené vtáčie územie Malé Karpaty	
Identifikačný kód	SKCHVU014
Výmera lokality	50 633,6 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, včelára lesného, ďatľa prostredného, výra skalného, lelka lesného, bociana čierneho, ďatľa bielochrbtého, ďatľa hnedkavého, ďatľa čierneho, sokola sťahovavého, muchárika bielokrkého, muchárika červenohrdlého, strakoša červenochrbtého, žlny sivej, penice jarabej, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, muchára sivého, žltouchvosta lesného, prhlaviara čiernohlavého, hrdličky poľnej a orla kráľovského a zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania.
Správca územia	CHKO Malé Karpaty
Vyhláška	216/2005 Z.z.
Chránené vtáčie územie Záhorské Pomoravie	
Identifikačný kód	SKCHVU014
Výmera lokality	50 633,6 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, včelára lesného, ďatľa prostredného, výra skalného, lelka lesného, bociana čierneho, ďatľa bielochrbtého, ďatľa hnedkavého, ďatľa čierneho, sokola sťahovavého, muchárika bielokrkého, muchárika červenohrdlého, strakoša červenochrbtého, žlny sivej, penice jarabej, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, muchára sivého, žltouchvosta lesného, prhlaviara čiernohlavého, hrdličky poľnej a orla kráľovského a zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania.
Správca územia	CHKO Malé Karpaty
Vyhláška	216/2005 Z.z.

Chránené vtáčie územie Úľanská mokraď	
Identifikačný kód	SKCHVU023
Výmera lokality	18 173,91 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov kane močiarnej, kane popolavej, bučička močiarného, pípišky chochlatej, prepelice poľnej, sokola červenonohého, sokola rároha, haje tmavej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Správca územia	CHKO Dunajské luhy
Vyhláška	437/2008 Z.z.
Chránené vtáčie územie Sysľovské polia	
Identifikačný kód	SKCHVU029
Výmera lokality	1 772,94 ha
Odôvodnenie návrhu ochrany	Zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov dropa fúzatého, husi bieločelej, husi siatinnej, sokola červenonohého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Správca územia	RSOPK Bratislava
Vyhláška	234/2006 Z.z.

Zdroj: ŠOP SR

- **územia európskeho významu (ÚEV)** - územia vyhlasované v súlade so smernicou Rady č. 92/43/EHS z 22. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch – Habitats directive)

Navrhované ÚEV sú výsledkom implementácie smernice o biotopoch. S účinnosťou od 1. 8. 2004 platí Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, do ktorého sú zaradené návrhy ÚEV v podmienkach Slovenska. Národný zoznam takýchto území prerokovala vláda SR, ktorá ho po schválení (17. 3. 2004) zaslala na schválenie Európskej komisii (§ 27 ods. 4 zákona o ochrane prírody). Na základe rozhodnutia Európskej komisie bol národný zoznam území európskeho významu schválený z počtom 381 území pre alpský a panónsky biogeografický región s celkovou výmerou 573 935 ha. V priebehu šiestich rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou je Ministerstvo životného prostredia SR povinné všeobecne záväzným právnym predpisom vyhlásiť všetky územia európskeho významu. Slovenská republika v súlade s § 27 ods. 10 zákona o ochrane prírody vyhlási vybrané územia za chránené v niektorej z národných kategórií chránených území (§ 17 zákona o ochrane prírody) alebo ako zónu chráneného územia (§ 30 zákona o ochrane prírody). Od okamihu predloženia národného zoznamu Európskej komisii musí členský štát formou tzv. predbežnej ochrany zabezpečiť, aby nedošlo k znehodnoteniu predmetu ochrany navrhnutého územia. Za týmto účelom v súlade s § 27 ods. 5 zákona o ochrane prírody národný zoznam po schválení vládou bol vydaný všeobecne záväzným právnym predpisom (Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1. zo 14. júla 2004 s účinnosťou od 1. augusta 2004). Takto zverejnené územia európskeho významu sa považujú za chránené územia vyhlásené podľa zákona o ochrane prírody (§ 27 ods. 7 zákona o ochrane prírody).

V riešenom území sa nachádza 41 navrhovaných území európskeho významu, ktoré sú súčasťou európskej súvislej siete chránených území NATURA 2000, na ktoré sa vzťahuje územná ochrana podľa § 27 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z.z.

Prehľad navrhovaných území európskeho významu je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Kód územia	Názov	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Pôsobnosť
SKUEV0064	Bratislavské luhy	668.230	2., 4.	RSOPK Bratislava
SKUEV0089	Martinský les	574.590	2.	S CHKO Dunajské luhy
SKUEV0104	Homolské Karpaty	5172.440	2., 4., 5.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0116	Prí Jakubovských rybníkoch	120.540	2., 3.	S CHKO Záhorie

Kód územia	Názov	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Pôsobnosť
SKUEV0117	Abrod	200.670	2., 4.	S CHKO Záhorie
SKUEV0119	Široké	205.010	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0120	Jasenácke	52.000	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0121	Marhecké rybníky	81.670	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0122	Šipoltovo	51.950	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0123	Dúbrava pri Felde	21.220	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0124	Bogdalcický vrch	56.990	4.	S CHKO Záhorie
SKUEV0125	Gajarské alúvium Moravy	1256.810	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0161	Alúvium Moravy pri Suchohrade	60.520	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0163	Rudava	2257.750	2., 4.	S CHKO Záhorie
SKUEV0166	Ciglát	171.930	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0167	Bezodné	75.800	3., 4., 5.	S CHKO Záhorie
SKUEV0168	Horný les	635.180	2., 4., 5.	S CHKO Záhorie
SKUEV0169	Orlovské vršky	191.400	2., 3.	S CHKO Záhorie
SKUEV0170	Mešterova lúka	125.550	2., 3.	S CHKO Záhorie
SKUEV0172	Bežnisko	861.240	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0173	Kotlina	491.510	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0174	Lindava	378.460	2., 5.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0177	Šmolzie	65.920	3., 4.	S CHKO Záhorie
SKUEV0178	V studienkach	30.190	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0217	Ondriašov potok	8.020	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0218	Močiarka	221.490	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0219	Malina	458.510	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0267	Biele hory	10168.780	2., 4., 5.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0269	Ostrovne lúčky	613.560	2., 3., 4., 5.	S CHKO Dunajské luhy
SKUEV0270	Hrušovská zdrž	33.140	2.	S CHKO Dunajské luhy
SKUEV0276	Kuchynská hornatina	3382.110	2.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0279	Šúr	433.710	3., 4., 5.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0280	Devínska Kobyla	649.260	2., 4.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0295	Biskupické luhy	869.030	2., 3., 4.	S CHKO Dunajské luhy
SKUEV0312	Devínske alúvium Moravy	173.290	3.	S CHKO Záhorie
SKUEV0313	Devínske jazero	1307.830	2., 3., 5.	S CHKO Záhorie
SKUEV0314	Rieka Morava	372.330	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0316	Šranecké piesky	272.140	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0317	Rozporec	81.930	2.	S CHKO Záhorie
SKUEV0388	Vydrica	7.100	2.	S CHKO Malé Karpaty
SKUEV0396	Devínske lúky	40.500	3.	S CHKO Záhorie

Zdroj: ŠOP SR, 2011

V zmysle záverov z alpského a panónskeho biogeografického seminára, ktorý sa konal v máji a septembri 2005, bol počas nasledujúcich rokov vypracovaný odborný návrh Štátnej ochrany prírody SR v podobe návrhu doplnku, ktorý bol v januári 2011 schválený ako odborný návrh doplnku (pre celé územie SR to predstavuje 267 území, v Bratislavskom kraji je to 27 doplnených území). Vo februári 2011 bolo rozhodnuté, že do doby prijatia nového zákona o ochrane prírody a krajiny budú prerokované len tie doplnené lokality, ktoré sa 100 % prekrývajú s národnou sústavou chránených území V nasledujúcej tabuľke sú tieto lokality vyznačené tučným písmom (12 lokalít).

Doplnok navrhovaných území európskeho významu je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Kód územia	Názov	Výmera	Organizácia	Biogeografický región
SKUEV0501	Devínska hradná skala	4.387	RCOP Bratislava	panónsky
SKUEV0502	Stokeravská vápenka	12.858	RCOP Bratislava	panónsky
SKUEV0503	Pod Kuklou	45.292	S CHKO Malé Karpaty	alpský

Kód územia	Názov	Výmera	Organizácia	Biogeografický región
SKUEV0507	Konopiská	16.248	S CHKO Záhorie	alpský
SKUEV0508	Vrchná hora	4.802	S CHKO Záhorie	alpský
SKUEV0509	Peterklín	586.556	S CHKO Záhorie	alpský
SKUEV0510	Pod Sološnicou	2.693	S CHKO Záhorie	alpský
SKUEV0511	Malý háj	42.593	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0512	Mokrý les	211.691	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0513	Bencov mlyn	18.161	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0514	Tančibok	19.602	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0515	Krížnica	800.219	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0516	Kaltenbruck	84.151	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0517	Pramene Porca	190.484	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0518	Figaš	28.585	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0538	Pramene Rudavy	147.925	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV0541	Malý Dunaj	2311.638	S CHKO Dunajské luhy	panónsky
SKUEV1064	Bratislavské luhy	370.401	RCOP Bratislava	panónsky
SKUEV1090	Dunajské luhy	1555.592	S CHKO Dunajské luhy	panónsky
SKUEV1173	Kotlina	215.609	S CHKO Záhorie	alpský
SKUEV1125	Gajarské alúvium Moravy	478.621	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV1219	Malina	93.743	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV1267	Biele hory	23.149	SCHKO Malé Karpaty	alpský
SKUEV1269	Ostrovne lúčky	12.561	S CHKO Dunajské luhy	panónsky
SKUEV1276	Kuchynská hornatina	2.309	SCHKO Malé Karpaty	alpský
SKUEV1316	Šranecké piesky	675.757	S CHKO Záhorie	panónsky
SKUEV1388	Vydrica	25.928	S CHKO Malé Karpaty	alpský

Zdroj: ŠOP SR, 2011

Ramsarské lokality

V zmysle Dohovoru o mokradiach, majúcich medzinárodný význam, najmä ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor) sa v riešenom území nachádzajú 4 územia – Alúvium Rudavy, Dunajské luhy, Niva Moravy a Šúr.

Alúvium Rudavy	
Dátum zapísania	17.2.1998
Výmera lokality	560 ha
Okres	Malacky, Senica
Stručná charakteristika	Časť neregulovaného toku rieky Rudava (ľavostranný prítok Moravy), ktorý preteká cez viete plesky Záhorskej nížiny na západnom Slovensku, a časť toku Rudávky. Zachovalý komplex meandrujúcich tokov a príslušných mokradí sprevádzaný svojráznou vegetáciou so vzácnymi spoločenstvami; reprezentatívna ukážka ekosystému malých nížinných tokov s lužnými lesmi, mokřinami, lúkami, močiarimi a rašelinovými spoločenstvami, ktoré sa striedajú so suchomilnými spoločenstvami viatych pieskov.
Dunajské Luhy	
Dátum zapísania	26.5.1993
Výmera lokality	14 488 ha
Okres	Bratislava II, Bratislava V, Dunajská Streda, Komárno, Senec
Stručná charakteristika	Hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh v pohraničnej polohe pozdĺž hraníc s Maďarskom (80 km úsek medzi Bratislavou a Zlatnou na Ostrove), s dobre vyvinutým systémom ramien, mŕtvych ramien, piesčitých a štrkových brehov. Územie je tvorené lužnými lesmi, močiarimi a mokřinami, ktoré poskytujú biotop pre mnohé vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Prevažná časť územia leží v CHKO Dunajské luhy s prísnejšou ochranou niektorých lokalít.
Niva Moravy	
Dátum zapísania	26.5.1993
Výmera lokality	5 380 ha

Okres	Bratislava IV, Malacký, Senica, Skalica
Stručná charakteristika	Územie zahŕňa slovenský úsek rieky Morava medzi Brodským a ústím do Dunaja a najcennejšiu časť nivy pri hraniciach s Českou republikou a Rakúskom, so zachovalými a vyvinutými komplexami rôznych mokradí - tokov, kanálov, ramien, močiarov, periodických mlák, mokrých lúk a pasienkov, lužných lesov a pod. Väčšia časť leží v území CHKO Záhorie a zahŕňa aj niektoré rezervácie.
Šúr	
Dátum zapísania	2.7.1990
Výmera lokality	1 136,6 ha
Okres	Pezinok, Senec
Stručná charakteristika	Izolovaný komplex jelšového slatinného lesa, najväčší a najzachovalejší na Slovensku a v strednej Európe, obklopený zamokrenými lúkami a pasienkami, tokmi, kanálmi, vodnými plochami a zvyškom nížinného teplomilného dubovo-brestového lesa v depresii západnej časti Podunajskej roviny pozdĺž východných svahov Malých Karpát na juhozápadnom Slovensku. Cenné biotopy pôvodných, vzácných a ohrozených druhov a spoločenstiev s veľkým hydrologickým významom. Národná prírodná rezervácia.

Zdroj: ŠOP SR

Chránené vodohospodárske oblasti

Na území Bratislavského kraja sa nachádza Chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov.

III.3 Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené.

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, nielen neprítomnosť choroby je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života.

Kvalita zložiek životného prostredia v Bratislavskom kraji je popísaná v jednotlivých častiach analytickej časti správy o hodnotení v kapitole: „III.1. Informácia o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať“, kde je z regionálnej úrovne prostredníctvom dlhodobu hodnotených indikátorov a ukazovateľov monitorovaných pre jednotlivé sledované zložky ŽP (monitoring zložiek ŽP) charakterizovaný ich stav resp. stupeň znečistenia.

Vzhľadom k charakteru posudzovaného strategického dokumentu musíme konštatovať, že väčšina plánovaných aktivít v PHSR BSK majú indikatívny charakter a nie je možné ich premietnuť do konkrétneho známeho presne vyšpecifikovaného priestoru (územia resp. lokality), ktorý by sme mali zadaný a mohli ho hodnotiť.

Aktivity podporované prioritne v Bratislave:

1.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora vzniku inkubátorov, technologických a kompetenčných centier, vedeckých parkov, najmä európskeho záujmu,

1.2 Podpora podnikateľských investícií do inovácií a výskumu, tvorba prepojení a synergií medzi podnikmi a vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií najmä v oblastiach materiálov, IKT a biotechnológií,

1.3 Vytváranie sietí, spin-offs / start-ups, klastrov a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách a šírenie všAestranne využiteľných technológií,

1.4 Podpora kreatívnych centier, kultúrneho a kreatívneho priemyslu, sociálnej inovácie a demonštračných činností a propagácia výsledkov výskumu a inovácií,

2.4 Integrované IKT riešenie pre "inteligentné mestá", informácie pre spotrebiteľov a posilnenie ich postavenia,

3.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem, vrátane podnikateľských inkubátorov,

4.1 Podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie,

5.1 Podpora investícií na prispôsobenie sa zmenám klímy s cieľom znižovania zraniteľnosti ekosystémov a zvýšenia ich odolnosti,

5.2 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vývoj systémov zvládania katastrof,

5.3 Vypracovanie stratégií a akčných plánov pre prispôsobenie sa zmene klímy a plánov na predchádzanie rizikám a ich riadenie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a na budovanie vedomostnej základne a kapacít na získavanie údajov pozorovaním, ako aj mechanizmov na výmenu informácií.

Aktivity podporované prioritne v terciárnych centrách:

1.3 Vytváranie sietí, spin-offs / start-ups, klastrov a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách a šírenie všAestranne využiteľných technológií,

1.4 Podpora kreatívnych centier, kultúrneho a kreatívneho priemyslu, sociálnej inovácie a demonštračných činností a propagácia výsledkov výskumu a inovácií,

2.4 Integrované IKT riešenie pre "inteligentné mestá", informácie pre spotrebiteľov a posilnenie ich postavenia,

3.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem, vrátane podnikateľských inkubátorov,

4.1 Podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie,

5.1 Podpora investícií na prispôsobenie sa zmenám klímy s cieľom znižovania zraniteľnosti ekosystémov a zvýšenia ich odolnosti,

5.2 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vývoj systémov zvládania katastrof,

5.3 Vypracovanie stratégií a akčných plánov pre prispôsobenie sa zmene klímy a plánov na predchádzanie rizikám a ich riadenie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a na budovanie vedomostnej základne a kapacít na získavanie údajov pozorovaním, ako aj mechanizmov na výmenu informácií.

Aktivity podporované prioritne v ostatných obciach:

3.4 Rozvoj podnikov, podnikateľských zručností a podnikania v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry v záujme zvýšenia ich konkurencieschopnosti, životaschopnosti a udržateľnosti.

Všeobecne môžeme konštatovať, že realizáciou opatrení v premietnutí cez príslušné k nim priradené rámcové aktivity uvedené v PHSR BSK nedôjde ku žiadnemu významnému negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia a zdravia. Všetky aktivity, ktoré by mohli mať nejaký dopad na zložky ŽP resp. i zdravie podliehajú povoliujúcemu procesu v zmysle príslušnej platnej legislatívy. Hodnotený strategický dokument je svojou stanovenou stratégiou k životnému prostrediu a zlepšeniu zdravia prostredníctvom už svojej vízie, cieľov, opatrení a rámcových aktivít maximálne zameraný i na environmentálne ciele vrátane cieľov zdravotných.

Implementáciou dokumentu PHSR BSK prostredníctvom naplnenia jeho priorít, špecifických cieľov, opatrení a rámcových aktivít, ktoré majú presne špecifikované väzby na zlepšenie environmentálneho stavu jednotlivých zložiek územia BSK, pri naplnení požiadaviek legislatívy predpokladáme vo všeobecnosti významne pozitívny vplyv dokumentu na zlepšenie stavu ŽP i zdravia na území Bratislavského kraja.

III.4 Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu.

K hlavným environmentálnym problémom BSK, ktoré boli identifikované v procese tvorby PHSR BSK a boli do neho premietnuté, patria:

- podzemné a povrchové vody sú znečisťované bodovými a plošnými zdrojmi z priemyselných a komunálnych odpadových vôd, významný plošný zdroj znečistenia je poľnohospodárska činnosť – opatrenia sa budú zameriavať na vybudovanie a prevádzku kanalizačných sietí napojených na ČOV, čím sa zabezpečí základný štandard bývania pre obyvateľov kraja a zároveň sa výrazne zníži znečistenie životného prostredia v dôsledku úniku odpadových vôd do pôdy, zníži sa spotreba dusíkatých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na prístupnú mieru, tak aby nedochádzalo k splavovaniu týchto prvkov do pôdy a vody,
- problematika chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov – zamedziť činnosti ktoré spôsobujú presakovanie znečisťujúcich látok do spodnej vody, alebo eliminovať škodlivosť týchto činností na minimum,
- kvalita pitnej vody - v kraji budú dobudované siete zabezpečujúce pitnú vodu pre obyvateľstvo, pitná voda je nevyhnutným predpokladom života a zdravého obyvateľstva,
- znečistenie ovzdušia – ekonomické aktivity v rámci kraja ako aj ďalšia činnosť spôsobujú významné znečistenie ovzdušia, preto sa aktivity budú zameriavať na zavádzanie takých technológií, technických a technologických opatrení, aby sa dosiahlo zlepšenie kvality ovzdušia a tiež zníženie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov,
- zastarané vykurovacie technológie a zlý stav ostatného technického vybavenia verejných budov, ktoré nezodpovedá súčasným energetickým požiadavkám (vysoká spotreba, nízka účinnosť), havarijné stavy verejných zariadení, nevyhovujúca a značne poškodená izolácie budov, nevyhovujúci stav okien (poškodené a netesniace rámy, nízka energetická izolácia) a pod., preto sa aktivity budú zameriavať na zavádzanie takých technológií, technických a technologických opatrení, aby sa dosiahlo zlepšenie kvality životného prostredia,
- problematika povodní – niektoré lokality Bratislavského kraja v posledných rokoch významne postihli povodne, preto bude dôležitou úlohou v ďalších rokoch vybudovať také protipovodňové opatrenie, ktoré účelne zabráni ďalším stratám v dôsledku tejto prírodnej katastrofy,
- problematika využívania zdrojov energie - aktivity zamerané na zvyšovanie výroby a využívania alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu
- problematika odpadov – realizované aktivity zamerané na zefektívnenie nakladania s odpadmi (separovanie, zhodnocovanie) a zároveň sa aktivity zamerajú na zníženie produkcie odpadov. Významným problémom sú z regionálneho hľadiska veľmi vysoká a stále rastúca produkcia odpadov a zároveň nízka miera zhodnocovania odpadov a separovania odpadov, kapacitné obmedzenia existujúcich skládok tuhých odpadov a produkcia nebezpečného odpadu, ktorý je ekologickou záťažou do budúcnosti.,
- problematika starých i súčasných environmentálnych záťaží – eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží, uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov prevádzkovaných v súlade so zákonom o odpadoch,

- problémy nelegálnych skládok a starých neriadených skládok – môžu predstavovať bodový zdroj znečistenia pôdy a vody – opatrením je monitoring skládok a ich zneškodňovanie,
- dopravná infraštruktúra – prináša negatívne efekty v oblasti znečistenia životného prostredia (prach, hluk), vytvorenie podmienok na zníženie environmentálnych dôsledkov výstavby a prevádzky dopravnej infraštruktúry,
- environmentálna negramotnosť – výchova k environmentálne zodpovednému správaniu sa a k zvyšovaniu informovanosti obyvateľstva, aspekt ľudského správania má významné dopady na životné prostredie na jeho jednotlivé zložky, najväčší dopad je v súčasnosti v oblasti odpadového hospodárstva. Potrebne je výrazne zlepšiť osvetu zameranú na zvyšovanie záujmu občanov o kvalitu ŽP.,
- narušenie ekologickej stability krajiny – vplyvom poľnohospodárskej činnosti v minulosti, ako aj vplyvom ďalších činností, aktivít a zásahov človeka je nutné čoraz viac pozornosti venovať ochrane prírody a krajiny, preto budú aktivity tohto opatrenia zamerané na ochranu prírody a krajiny,
- nedobudovaná a nekvalitná sieť cestnej dopravy a s tým súvisiace environmentálne dôsledky – potreba skvalitnenia regionálnej dopravnej infraštruktúry a jej napojenie na nadregionálne siete, modernizácia a rekonštrukcia ciest II. a III. triedy a napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru. Táto sieť bude poskytovať možnosti pre rozvoj ekonomických aktivít, pre skvalitnenie života obyvateľov zvýšením dostupnosti služieb, dopad bude v niektorých ukazovateľoch i environmentálne pozitívny.,
- problematika zdravotníckych a sociálnych zariadení – pomerne zastaralá a slabo vybavená infraštruktúra súvisiaca so zabezpečením sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti, potreba rekonštrukcie a modernizácie, skvalitnenie sociálnej infraštruktúry, zaistenie dostupnosti a variability zdravotnej starostlivosti,
- poľnohospodárstvo – nevhodné spôsoby a postupy obhospodarovania. Poľnohospodárstvo má viaceré funkcie ako produkčnú, sociálnu a krajinotvornú. Práve funkcia krajinotvorby (ochrana a zachovávanie prírodných prvkov) je v posledných rokoch zdôrazňovaná a preto by poľnohospodárske podniky mali realizáciou aktivít v rámci tohto opatrenia prispieť k stabilnej krajine a k vhodnému agro-environmentálnemu prostrediu. Podobne je potrebné zefektívniť zavedenie účinných metód a opatrení na spracovanie odpadov zo živočíšnej výroby vedúcich k zníženiu priesaku najmä dusíkatých látok a emisiám amoniaku a skleníkovu aktívnych plynov do atmosféry (uzavreté skladovacie priestory, bioplynové stanice) a zamedzenie degradácie pôdy.,
- lesné hospodárstvo – nevhodné spôsoby a postupy obhospodarovania, manažment krajiny začať od lesných hornatých častí krajiny,
- cestovný ruch – skvalitnenie infraštruktúry a celková environmentalizácia priestorov cestovného ruchu a rekreácie.

PHSR BSK vyššie uvedené environmentálne problémy rieši v jednotlivých strategických častiach prostredníctvom príslušných špecifických cieľov a k nim priradených opatrení a na ne naviazaných rámcových aktivít.

III.5 Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Bratislavského kraja bolo rešpektované znenie viacerých dokumentov a stratégií národného ale aj medzinárodného významu. Išlo najmä o Národnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja, princípy Agendy 21, ktoré boli do PHSR premietnuté.

Jednotlivé aktivity boli navrhnuté zo zámerom posilniť región s environmentálnej a ekonomickej stránky.

Navrhované opatrenia a aktivity je komplexne zhodnotiť zložitú, nakoľko tieto zasahujú do viacerých oblastí a v niektorých prípadoch nie je možné vplyvy na životné prostredie adekvátne vyhodnotiť. Je potrebné poznamenať, že dokument ako taký nemá za úlohu svojimi aktivitami životné prostredie narúšať, ale prispieť k jeho kvalite.

Vyhodnotenie relevantných aspektov na medzinárodnej, národnej a inej úrovni:

1.Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

V tejto oblasti sa nepredpokladajú priame vplyvy na životné prostredie a ani na zdravie ľudí na medzinárodnej úrovni. Jedná sa o rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry na území kraja, čo nemá priamy vplyv na iné územie. Využívanie všestranných technológií šetrných k životnému prostrediu by nemalo ohrozovať zdravie ľudí, ale malo by byť prínosom. Množstvo aktivít tejto oblasti je potrebné najskôr preveriť samostatnými štúdiami a na základe publikovaných výsledkov realizovať varianty ohľaduplné zdraviu a životnému prostrediu nielen kraja ale aj susedných oblastí.

2.Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality

Celá oblasť sa zaoberá rozširovaním informačno-komunikačných technológií, vysokorýchlostného internetu ako aj komunikáciou občana s verejnými inštitúciami pomocou elektronických služieb. Snahou je zaviesť tieto technológie aj na úroveň zdravotníckych zariadení, čo napomôže k zrýchleniu komunikácie a celkovému zlepšeniu zdravotníckych služieb občanom.

Priame vplyvy na životné prostredie sa môžu prejaviť najmä pri budovaní sietí informačno-komunikačných technológií, ale aj tieto budú koncentrované na území kraja

3.Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva

Podpora podnikania na území Bratislavského kraja by nemala mať negatívne vplyvy na okolité krajiny alebo susedné kraje. Vplyvy na životné prostredie ale môžu byť rôzne, nakoľko teraz ešte nie je možné definovať presnú činnosť podnikania. Ako vhodné sa javia aktivity zamerané na ekologické inovácie, nízkouhlíkové hospodárstvo a efektívne využívanie pôdy. Pri podnikaní v poľnohospodárskom sektore sa môžu objaviť negatívne dopady ako znečistenie pôdy alebo hluk ale v konečnom dôsledku by to nemalo ovplyvniť územie za hranicami kraja.

4.Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Oblasť pri ktorej sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na územie mimo hraníc kraja. Naopak navrhované aktivity pozitívne vplývajú na vývoj emisií v kraji a tým aj čiastočne na okolité územie. Oblasť je zameraná na podporu energetickej efektívnosti, využitie energie z obnoviteľných zdrojov a pod. ale ani tu sa neočakávajú negatívne vplyvy na okolité územie.

5.Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia

Zmena klímy je celosvetovým problémom a zasahuje územie väčšie ako je jeden kraj. Problémy vyplývajúce zo zmeny klímy sa prejavujú v území blízkom Bratislavskému kraju takmer rovnako. Bolo by vhodné aktivity zmierňujúce zmenou klímy riešiť spoluprácou so susednými štátmi alebo krajinami.

Aktivity navrhnuté v PHSR Bratislavského kraja nebudú mať negatívne vplyvy na životné prostredie ani zdravie ľudí. Vzhľadom nato, že Dunaj a Morava pretekajú Bratislavským krajom ako hraničné vodné toky aj problematiku povodní je vhodné riešiť spoluprácou.

6.Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov

V tejto oblasti sa neočakávajú negatívne vplyvy na okolité krajiny. Oblasť by mala zabezpečiť investície do odpadového hospodárstva, čo napomôže splniť environmentálne požiadavky Európskej únie. Aktivity oblasti majú prispieť aj k ochrane a obnove biologickej diverzity, podporu industriálneho prechodu smerom k hospodárstvu orientovanému na racionálne využívanie zdrojov a podpora zeleného rastu.

7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach

Oblasť zameraná na posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia uzlov s infraštruktúrou TEN-T, rozvoj a obnovu interoperabilného železničného systému vysokej kvality vrátane modernizácie železničných staníc nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by presiahli hranice kraja..

8.Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily

V oblasti sa neočakávajú negatívne vplyvy na životné prostredie presahujúce hranice kraja. Aktivita sú zamerané na rozvoj služieb v celoživotnom vzdelávaní, podpora zdravšieho pracovného života a ďalšie. Je potrebné poznamenať, že tieto aktivity majú budú mať skôr pozitívne vplyvy na územie kraja a poprípadne aj na jeho okolie.

9.Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe

Oblasť, ktorej cieľom je skvalitňovanie zdravotnícku a sociálnu infraštruktúru, zlepšiť prístup k špecializovaným, vysokokvalitným službám, vrátane zdravotníctva a podpora kultúrnych aktivít a kultúrnych projektov. V tejto oblasti nebudú mať navrhované aktivity negatívny dopad na životné prostredie a zdravie ľudí presahujúci hranice kraja.

10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania

Oblasť v ktorej sa neočakávajú negatívne vplyvy na životné prostredie ani zdravie obyvateľstva presahujúce hranice kraja. Oblasť je zameraná najmä na ďalšie postupné skvalitňovanie vzdelania, rozvoj celoživotného vzdelania najmä zo zameraním na trh práce.

11.Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy

Oblasť, ktorej aktivity sú zamerané na skvalitnenie verejnej správy a verejných služieb a na budovanie kapacít nositeľov politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík a sektorových a územných stratégií za účelom prípravy a realizácie reforiem na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Tieto aktivity nebudú mať cezhraničné vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Je potrebné poznamenať, že opatrenia navrhované v PHSR Bratislavského kraja majú za úlohu skvalitniť úroveň životného prostredia a zdravia na území Bratislavského kraja.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia

IV.1 Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie

Názov opatrenia	Návrh aktivít	Vplyv na životné prostredie	Vplyv na zdravie	Opatrenie
1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	1.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora vzniku inkubátorov, technologických a kompetenčných centier, vedeckých parkov, najmä európskeho záujmu,	minimálny vplyv na ŽP, v závislosti od druhu činnosti	minimálny vplyv na zdravie	
	1.2 Podpora podnikateľských investícií do inovácií a výskumu, tvorba prepojení a synergií medzi podnikmi a vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií najmä v oblastiach materiálov, IKT a biotechnológií.	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	1.3 Vytváranie sietí, spin-offs / start-ups, klastrov a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách a šírenie všestranne využiteľných technológií.	používanie technológií šetrných k životnému prostrediu a ich rozširovanie	tým že salepší stav životného prostredia priaznivo ovplyvňuje zdravie ľudí	
	1.4 Podpora kreatívnych centier, kultúrneho a kreatívneho priemyslu, sociálnej inovácie a demonštračných činností a propagácia výsledkov výskumu a inovácií.	samostatné spracovanie štúdie bude mať nepriamy vplyv na životné prostredie ale tie sa prejaví až pri konkrétnych projektoch v tejto oblasti	nepriamy vplyv na zdravie	

2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality	2.1 Rozšírenie používania širokopásmového pripojenia a zavedenie vysokorýchlostných sietí a podpora prijatia vznikajúcich technológií a sietí pre digitálne hospodárstvo	minimálny vplyv na ŽP	rýchlejšia dostupnosť informácií medzi zariadeniami navzájom sa môže prejavíť na efektívnosti fungovania zdravotných zariadení	
	2.2 Aplikácie elektronickej verejnej správy (e-Government) s cieľom posilniť inovácie, modernizáciu verejnej správy a prístup k týmto službám zo strany občanov	nepriamy vplyv, pozitívne vnímané informácie napr. o MHD môže znížiť hustotu dopravy, tým aj znečistenie ovzdušia a pod.	nepriamy vplyv, vplyvy na zdravie sa môžu odzrkadliť od informácií uvedených informačno - komunikačnými technológiami napr. informácie o športoviskách, cyklotrasách, turistických trasách pozitívne vplývajú na zdravie ľudí	
	2.3 Aplikácie IKT, ktoré prispievajú k riešeniu výziev a príležitostí, ktorým bude spoločnosť čeliť, ako je elektronické zdravotníctvo (e-Health), starnutie obyvateľstva, znižovanie emisií uhlíka, efektívne využívanie zdrojov, vzdelávanie, digitálna integrácia, energetická efektívnosť.	pozitívny vplyv na ŽP	nepriamy vplyv na zdravie	
	2.4 Integrované IKT riešenie pre "inteligentné mestá", informácie pre spotrebiteľov a posilnenie ich postavenia	informácie o neškodnosti produktov na ŽP zabezpečia prevenciu pred nepriaznivými dopadmi na ŽP	informácie o zdravotnej neškodnosti produktov zabezpečia prevenciu zdravia ľudí	
	2.5 Vývoj produktov a služieb IKT, elektronického obchodu a posilnenie dopytu po IKT	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na ŽP	
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva	3.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem, vrátane podnikateľských inkubátorov	minimálny vplyv na ŽP, v závislosti od druhu činnosti	minimálny vplyv na zdravie	

	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, ako je kultúrny a kreatívny priemysel, nové formy cestovného ruchu a inovatívne služby odrážajúce nový spoločenský dopyt, alebo produkty a služby súvisiace so starnutím obyvateľstva, so starostlivosťou a so zdravotníctvom, s ekologickými inováciami, nízkouhlíkovým hospodárstvom a efektívnym využívaním vody	nepriamy vplyv na ŽP,	nepriamy vplyv na zdravie	
	3.3 Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie;	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	3.4 Rozvoj podnikov, podnikateľských zručností a podnikania v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry v záujme zvýšenia ich konkurencieschopnosti, životaschopnosti a udržateľnosti	významný vplyv na pôdu, vodu	významný vplyv na zdravie v blízkosti výrobných areálov napr. hluk, smrad,	
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	4.1 Podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	4.2 Podpora energetickej efektívnosti, vykurovanie a chladenie a využitia energie z obnoviteľných zdrojov verejných budov, v sektore bývania a podnikoch	pozitívny vplyv na ŽP, znížia sa emisie	pozitívny vplyv na zdravie	
	4.3 Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia	nepriamy pozitívny vplyv na ŽP	nepriamy pozitívny vplyv na zdravie	
	4.4 Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení	nepriamy pozitívny vplyv na ŽP	nepriamy pozitívny vplyv na zdravie	
	4.5 Podpora využitia vysokoúčinnnej kogenerácie tepla a elektriny založenej na dopyte po využiteľnom teple	nepriamy pozitívny vplyv na ŽP	nepriamy pozitívny vplyv na zdravie	
	4.6 Integrované nízkouhlíkové stratégie a akčné plány týkajúce sa udržateľných energií pre mestské oblasti vrátane systémov verejného osvetlenia a inteligentných energetických sietí	nepriamy pozitívny vplyv na ŽP	nepriamy pozitívny vplyv na zdravie	

5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia	5.1 Podpora investícií na prispôsobenie sa zmenám klímy s cieľom znižovania zraniteľnosti ekosystémov a zvýšenia ich odolnosti	zlepšenie stavu ekosystémov, ich stabilizácia	nepriamy pozitívny vplyv na zdravie	
	5.2 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vývoj systémov zvládania katastrof	nepriamy vplyv, eliminácia vplyvu katastrofy na ŽP	nepriamy vplyv, eliminácia vplyvu katastrofy na zdravie	
	5.3 Vypracovanie stratégií a akčných plánov pre prispôsobenie sa zmene klímy a plánov na predchádzanie rizikám a ich riadenie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a na budovanie vedomostnej základne a kapacít na získavanie údajov pozorovaním, ako aj mechanizmov na výmenu informácií	nepriamy vplyv na ŽP	nepriamy vplyv na zdravie	
	5.4 Investície do prispôsobovania sa zmene klímy a do predchádzania rizík a ich riadenia vrátane ochrany zdravia ľudí a znižovania budúceho tlaku na vodné zdroje	nepriamy vplyv, pomocou investícií sa zníži tlak na vodné zdroje	nepriamy vplyv, pomocou investícií sa zabezpečí ochrana zdravia ľudí	
	5.5 Investície do protipovodňovej ochrany, predchádzaniu škodám na zastavanom prostredí a inej infraštruktúre a zvyšovaniu ich odolnosti	protipovodňovou ochranou sa zabráni znehodnoteniu územia v prípade záplav, napr. pôda, chránené územia	tým že sa predchádza škodám na zastavanom prostredí sa zároveň znižuje vplyv na zdravie	stavanie hrádzi
6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu, recyklácie a vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis EÚ	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva, využitie kultúrnej infraštruktúry územia a zabezpečenie dostupnosti, investície do diverzifikácie miestnych hospodárstiev prostredníctvom ochrany a zhodnocovania kultúrneho dedičstva a krajiny	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.3 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva, využitie kultúrnej infraštruktúry územia	pozitívny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	

	a zabezpečenie dostupnosti			
	6.4 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb vrátane NATURA 2000 a zelených infraštruktúr	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.5 Opatrenia na zlepšenie životného prostredia v mestách, regenerácia opustených priemyselných lokalít a zníženie miery znečistenia ovzdušia	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.6 Podpora inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia a účinného využívania zdrojov v sektore odpadu, vodného hospodárstva, ochrany pôd a zníženie miery znečistenia ovzdušia	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.7 Podpora industriálneho prechodu smerom k hospodárstvu orientovanému na racionálne využívanie zdrojov a podpora zeleného rastu	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.8 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest, okrem iného prostredníctvom udržateľnej mestskej kanalizácie, opatrení na obnovu priepustnosti pôdy, obnovy kontaminovaných miest (environmentálnych záťaží) a obnovy kultúrnej infraštruktúry	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.9 Investície do diverzifikácie miestnych hospodárstiev prostredníctvom ochrany a zhodnocovania kultúrneho dedičstva a krajiny (vo vidieckom, ako aj mestskom kontexte)	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	6.10 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou, predovšetkým do programov modernizácie alebo nahrádzania vozových parkov, systémov stimulov pre čistejšiu dopravu, kvalitnejšej infraštruktúry verejnej hromadnej dopravy a podpory alternatívnych foriem dopravy	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových		krátkodobý negatívny vplyv pri výstavbe, dlhodobý pozitívny -	pozitívny vplyv na zdravie	minimalizovať záber pôdy

7.1 Podpora multimodálneho jednotného európskeho 34
dopravného priestoru pomocou
investícií do transeurópskej
dopravnej siete (TEN-T)

infraštruktúrach		dopravné koridory mimo zastavaných častí územia		
	7.2 Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T	krátkodobý negatívny vplyv pri výstavbe, dlhodobý pozitívny - dopravné koridory mimo zastavaných častí územia	pozitívny vplyv na zdravie	minimalizovať záber pôdy
	7.3 Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov a podpora udržateľnej mestskej mobility, vrátane vnútrozemskej vodnej, prístavov a multimodálnych liniek	pozitívny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	7.4 Rozvoj a obnova interoperabilného železničného systému vysokej kvality vrátane modernizácie železničných staníc	krátkodobý negatívny vplyv pri výstavbe, dlhodobý pozitívny - železničná doprava šetrná k životnému prostrediu	pozitívny vplyv na zdravie	minimalizovať záber pôdy
	7.5 Rozvoj inteligentnej distribúcie plynu a elektriny a systémov ich skladovania a prepravy/prenosu	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	7.6 Rozvoj integrovanej, udržateľnej a dostupnej mestskej mobility, najmä prostredníctvom udržateľnej mestskej dopravy, vrátane uľahčenia využívania verejnej dopravy, cyklistiky a chôdze	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	7.7 Odstránenie prekážok vo vnútrozemských vodných cestách pri súčasnej minimalizácii zásadných úprav korýt riek a podpora investícií, ktoré zabezpečia, aby boli plavidlá šetrnejšie k životnému prostrediu, ako aj investícií do riečnych informačných systémov	pozitívny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na ŽP	
	7.8 Zavádzanie a rozvoj Inteligentných dopravných systémov	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	7.9 Investície do čerpacej a nabíjacej infraštruktúry pre nové vozidlá určené pre mestskú dopravu neprodukuje emisie uhlíka	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	

8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily	8.1 Podpora zamestnanosti starších pracovníkov a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania s cieľom uľahčiť aktívne a zdravé starnutie	minimálny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	8.2 Rozvoj podnikateľských inkubátorov a investičnej podpory pre rozvoj samostatnej zárobkovej činnosti, podnikania a zakladania podnikov, najmä v oblastiach, ktoré ponúkajú nové zdroje rastu, ako je ekologické hospodárstvo, udržateľný cestovný ruch (vrátane striebornej ekonomiky) a zdravotnícke a sociálne služby	pozitívny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	8.3 Vytváranie nových malých podnikov a podpora ďalších foriem tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach, najmä prostredníctvom pomoci pre začatie podnikania pre mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach s dôrazom na rozvoj agroturizmu	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	8.4 Rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania v záujme uľahčenia zmien v kariére	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	8.5 Spolupráca pri ponúkaní služieb zamestnávateľom a vytváranie partnerstiev so vzdelávacími inštitúciami a ďalšími službami zamestnanosti s cieľom zabezpečiť flexibilné, preventívne a efektívne poskytovanie služieb	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	8.6 Predlžovanie zdravšieho pracovného života prostredníctvom navrhovania a vykonávania opatrení na podporu zdravého životného štýlu a riešenie rizikových faktorov ohrozujúcich zdravie, ako je fyzická nečinnosť, fajčenie, škodlivé návyky konzumácie alkoholu	minimálny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	8.7 Inovatívne formy organizácie práce vrátane prístupného pracovného prostredia a flexibilných opatrení	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	

	8.8 Rozvoj politík v rovnosti medzi mužmi a ženami a oblasti rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, okrem iného prostredníctvom podpory opätovného začlenenia osôb starajúcich sa o deti, mimoškolskej starostlivosti, alebo starostlivosť o závislé osoby vrátane starších	minimálny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe	9.1 Cieľené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry s cieľom podporovať prechod z inštitucionálnej starostlivosti ku starostlivosti na komunitnej báze, ktoré rozširujú prístup k nezávislému životu v rámci komunity s kvalitnými službami	minimálny vplyv na ŽP	výrazný vplyv na zdravie, aktivitou je možné podporovať zvýšenie zdravotnej starostlivosti pre danú skupinu	
	9.2 Podpora fyzickej, hospodárskej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych spoločenstiev a oblastí prostredníctvom integrovaného prístupu	zlepšene fyzického stavu prostredia	nepriamy vplyv na zdravie	
	9.3 Podpora sociálnych podnikov a aktívne začlenenie a integrácia marginalizovaných komunít, najmä s ohľadom na zlepšenie schopnosti zamestnať sa	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	9.4 Boj proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie	minimálny vplyv na ŽP	lepšia spoločenská, pracovná pohoda	
	9.5 Zlepšenie prístupu k špecializovaným, vysokokvalitným službám, vrátane zdravotníctva a sociálnych služieb všeobecného záujmu a posilnenie sociálnych služieb terénneho a ambulantného charakteru	minimálny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
	9.6 Podpora stratégií miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom prostredníctvom miestnych pracovných skupín a prípravy, realizácie a oživenia miestnych stratégií, ako je sociálne začleňovanie a materiálna a hospodárska obnova	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	

	9.7 Podpora kultúrnych aktivít, kultúrnych projektov, organizácií a jednotlivcov a podpora angažovanosti občanov v oblasti kultúry, seberealizácie jednotlivca a rozvoj tvorivosti	minimálny vplyv na ŽP	pozitívny vplyv na zdravie	
10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania	10.1 Investície do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom modernizácie vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelaniu	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	10.3 Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnove zručností a spôsobilostí pracovnej sily a zvyšovanie významu pracovného trhu v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane zlepšenia kvality odborného vzdelávania a tréningu a vytvorenie a rozvoj vzdelávania vo vzťahu ku konkrétnej práci a učňovským schémam, ako napr. duálne vzdelávanie	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	10.4 Rozvoj schopností učiteľov, školiteľov, vedúcich škôl a ich zamestnancov, zavedenie systémov zabezpečenia a monitorovania kvality, rozvoj vzdelávacieho obsahu vrátane využívania IKT, podnikateľského minima, rozvoj kreatívnych zručností a boj proti rodovým stereotypom v rámci vzdelávania a odbornej prípravy	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	10.5 Investície do rozvoja nových metód učenia a rozvoja a zavádzania inovatívnych technológií vrátane otvorených vzdelávacích zdrojov v záujme zabezpečenia kvalitného obsahu vzdelávania vrátane odbornej prípravy a budovania kapacít pre učiteľov a výskumných pracovníkov	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	10.6 Podpora zvyšovania relevantnosti programov vysokoškolského vzdelávania z hľadiska potrieb trhu práce, a to aj prostredníctvom podpory riešenia problémov, kreativity a rozvoja podnikateľských zručností a prostredníctvom	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	

	rozvoja a posilňovania partnerstiev medzi sektorom vysokoškolského vzdelávania, podnikateľským sektorom a výskumným sektorom			
11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy	11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb s ohľadom na reformy, lepšiu reguláciu a dobrú správu	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	
	11.2 Budovanie kapacít nositeľov politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík a sektorových a územných stratégií za účelom prípravy a realizácie reforiem na národnej, regionálnej a miestnej úrovni	minimálny vplyv na ŽP	minimálny vplyv na zdravie	

V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V.1 Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja svojimi aktivitami zásadne nenarušuje životné prostredie a negatívne neovplyvňuje zdravie ľudí. Navrhnuté opatrenia na odvrátenie, elimináciu a minimalizáciu možno predpokladaných vplyvov je pomerne zložitá, pretože jednotlivé aktivity sú rôznorodé.

K jednotlivým oblastiam je možné priradiť tieto opatrenia:

1.Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

Pri rozšírení navrhovaných aktivít je potrebné rešpektovať všetky platné legislatívne predpisy, eliminovať negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva pri realizácii aktivít.

2.Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality

Pri realizovaní aktivít tejto oblasti je opatrenia na elimináciu špecifikovať zložitá. Pri realizácii je potrebné dodržiavať platné legislatívne predpisy v danej oblasti, očakávajú sa najmä zábery na miesto potrebnej infraštruktúry

3.Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva

V oblasti je možné uplatniť viacero opatrení, najmä podporovať podnikateľskú činnosť zameranú na odvetvia nezaťažujúcu životné prostredie. Je potrebné v poľnohospodárskej oblasti používať technológie šetrné k pôdnym zdrojom.

4.Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

V oblasti je potrebné eliminovať zastarané technológie a nahrádzať ich novými – šetrnejšími k životnému prostrediu. Je potrebné zamerať sa na obnoviteľné zdroje energie.

5.Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia

V rámci eliminácie negatívnych javov na zmenu klímy je potrebné plne podporovať predchádzajúci bod a znížiť produkciu uhlíka zo stacionárnych ale aj mobilných zdrojov znečistenia ovzdušia. Je potrebné riešiť problémy klímy na národnej a medzinárodnej úrovni spolupracou a spoločnými stratégiami.

6.Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov

Pri tejto problematike je potrebné eliminovať negatívne vplyvy na chránené územie, do pôvodných ekosystémov zasahovať len minimálne a zvyšovanie diverzity budovať na pôvodných alebo prírode blízkych spoločenstvách.

7.Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach

Pri budovaní nových dopravných koridorov je potrebné rešpektovať prírodné spoločenstvá, chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability a v čo minimálnej miere do nich zasahovať, prípadne zmeny je potrebné konzultovať s príslušným úradom ochrany prírody.

8.Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily

V navrhovaných zariadeniach je potrebné rešpektovať všetky legislatívne predpisy v oblasti zdravia. Pri potrebnej infraštruktúre môže dôjsť k vytváraniu nových subjektov, čo môže byť záťaž pre životné prostredie. Negatívne vplyvy je potrebné eliminovať v rámci procesu posudzovania vplyvom na životné prostredie.

9.Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe

Pri podpore tejto oblasti je potrebné rešpektovať všetky platné právne predpisy v oblasti zdravia.

10.Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania

Oblasť pri ktorej je možné očakávať nepatrné vplyvy na životné prostredie, najmä môže dôjsť k rozšírenie niektorých pôvodných zariadení. Pri výstavbe alebo rekonštrukcii objektov je potrebné dodržiavať platné legislatívne predpisy.

11.Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy

V oblasti je potrebné zabezpečiť kontinuálny prechod verejnej správy tak, aby to čo v najmenšej miere pocítila verejnosť. výstavbe alebo rekonštrukcii objektov je potrebné dodržiavať platné legislatívne predpisy.

VI. Dôvody výberu zvažovaných alternatív zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Strategický dokument (Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020) je predkladaný ako jednovariantný. Varianty optimálneho riešenia navrhovaných cieľov, priorít, opatrení a aktivít boli predmetom diskusii v rámci pracovných skupín zostavených pri príprave tohto strategického dokumentu a pri verejnom pripomienkovaní. Pripomienky z verejného prerokovania boli vyhodnotené a následne zapracované do finálnej verzie strategického dokumentu.

Spracovanie PHSR sa z metodického hľadiska riadi najmä zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a Metodickou príručkou pre vypracovanie PHSR vydanou Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Východiskovým podkladom pre spracovanie dokumentu bude PHSR Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2007-2013 z roku 2006.

Úvodná etapa vypracovania Programu sa zameriava na vyhodnotenie naplnenia aktuálneho PHSR (vyhodnotenie realizovaných projektov, analýza príčin nerealizovania vybraných projektov a zhodnotenie ich aktuálnosti pre ďalší rozvoj kraja), ďalej na vyhodnotenie relevantných dokumentov, stanovenie detailného harmonogramu spracovania PHSR, vrátane pracovných stretnutí, stretnutí s relevantnými aktérmi. Súčasťou prípravných prác bolo aj stanovenie spôsobu metodiky pre získanie informácií o verejnej mienke, resp. predstavách a potrebách relevantných aktérov kraja.

Zo strany spracovateľa bol zostavený pracovný tím expertov z oblasti územného plánovania, regionálneho rozvoja, ekonómie, demografie, sociálnej infraštruktúry, životného prostredia, dopravy, rekreácie a cestovného ruchu, ktorý začal práce na spracovaní Programu.

Pracovnú skupinu pre spracovanie nového PHSR tvorili najmä zástupcovia odborov BSK zodpovední za jednotlivé socioekonomické oblasti (stratégia a regionálny rozvoj, školstvo, sociálna starostlivosť, kultúra, rekreácia a šport, územné plánovanie, GIS a životné prostredie, doprava, financie, investície), zástupcovia MDVaRR SR, kľúčoví aktéri pôsobiaci na území kraja (mestá a obce, profesijne a odborné organizácie a zväzy, zástupcovia tretieho sektora, odborná i laická verejnosť).

Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020 boli zohľadnené priority SR formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Strategický dokument vytvára rámec podpory regionálneho rozvoja na území Bratislavského kraja. Alternatívy môžu nastať pri implementácii strategického dokumentu a pri realizácii konkrétnych projektových návrhov.

VII. Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie

Súčasťou strategického dokumentu je aj definovanie systému monitorovania dosiahnutých cieľov. Systém monitorovania v oblasti environmentálnych vplyvov vrátane zdravia je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Prioritná os	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa	Komunálny odpad je odpad vznikajúci v obciach, s ktorým obce ďalej hospodária. Patria sem odpady, ktoré vznikajú pri prevádzke domácností, občianskej a technickej vybavenosti, živností, dopravy, rekreácie a športu.	ŠÚ SR	kg/obyvateľa
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Podiel chránených území na celkovej výmere územia Slovenska (%)	Podiel chránených území na celkovej rozlohe Pozn. možno vyjadriť aj podiel tých chránených území, kde sa vykonáva nejaká ekonomická činnosť	ŠOP, GKÚ	per cento
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Emisie skleníkových plynov mimo ETS (% zmena voči roku 2005)	Emisie skleníkových plynov mimo ETS ako CO ₂ ekvivalent vyjadrujú percentuálnu zmenu voči roku 2005). Indikátor vyjadruje trendy agregovaných antropogénnych emisií CO ₂ , NO ₂ , CH ₄ , HFC, PFC a SF ₆ súhrnne nazývaných skleníkové plyny a vyjadrené ako CO ₂ ekvivalent. Celkové množstvo nezahŕňa emisie z využívania krajiny a lesov (LULUCF).	EUROSTAT	per cento
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Konečná energetická spotreba (% zmena voči priemeru rokov 2001 - 2005)	Konečná energetická spotreba je rozdiel konečnej spotreby a konečnej neenergetickej spotreby. Konečná neenergetická spotreba sú energetické produkty použité ako surovina v rôznych odvetviach; tzn. nespotrebované ako palivo alebo netransformované na iné palivo. Konečná spotreba sa vypočíta ako hrubá domáca spotreba – transformácia (vstup) + transformácia (výstup) + reklasifikácia a spätné toky – spotreba energetického odvetvia – straty pri prenose a v rozvodoch.	Zdroj: vlastný výpočet MF SR zo zdrojov ŠÚ SR	per cento
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Environmental Performance Index (EPI)	Index environmentálnej výkonnosti zostavuje každé dva roky Yale a Columbia University v spolupráci so Svetovým ekonomickým fórom a Európskou komisiou. Ide o kompozitný indikátor zložený z 22 výsledkových sub-indikátorov, ktorý porovnáva 132 krajín v desiatich základných oblastiach environmentálnej výkonnosti.	Zdroj: http://epi.yale.edu/	index
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe (%)	Podiel konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie a hrubej konečnej energetickej spotreby. Konečná energetická spotreba z obnoviteľných zdrojov sa vypočíta ako súčet hrubej konečnej spotreby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie určenej na výrobu tepla a chladu a konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie v doprave.	Zdroj: Eurostat	per cento
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Produkcia tuhých emisií (t)		ŠÚ SR	tony
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Produkcia oxidu uhľnatého (t)		ŠÚ SR	tony
PO 5 – Energetika, zmeny klímy a kvalita životného prostredia	Podiel zhodnocovaného komunálneho odpadu (%)	-	ŠÚ SR	per cento

Návrh systému merateľných ukazovateľov je stanovený pre jednotlivé opatrenia. Návrh systému merateľných ukazovateľov mapujúcich vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia rozdelené podľa príslušných opatrení je uvedený v nasledujúcom prehľade.

Tabuľka 1 Ukazovatele environmentálnych vplyvov a vplyvov na zdravie

Názov opatrenia	Ukazovatele environmentálnych vplyvov a vplyvov na zdravie
1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	nie sú definované
2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality	nie sú definované
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva	nie sú definované
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	Produkcia tuhých emisií (t)
	Produkcia oxidu uhoľnatého (t)
	Emisie skleníkových plynov mimo ETS (% , zmena voči roku 2005)
	Podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe (%)
	Konečná energetická spotreba (% , zmena voči priemeru rokov 2001 - 2005)
5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia	Environmental Performance Index (EPI)
	Podiel chránených území na celkovej výmere územia Slovenska (%)
6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov	Množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa
	Podiel chránených území na celkovej výmere územia Slovenska (%)
	Environmental Performance Index (EPI)
	Podiel zhodnocovaného komunálneho odpadu (%)
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Emisie skleníkových plynov mimo ETS (% , zmena voči roku 2005)
	Konečná energetická spotreba (% , zmena voči priemeru rokov 2001 - 2005)
8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily	nie sú definované
9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe	nie sú definované
10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania	nie sú definované
11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy	nie sú definované

VIII. Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie

Strategická dokument vytvára len rámec podpory. Strategický dokument sa v ťažisku venuje podpore aktivít na území Bratislavského kraja. V prípade realizácie aktivít, ktoré by mohli mať cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie (investičné aktivity) bude potrebné vypracovať samostatné hodnotenie ich dopadov (napr. EIA).

Územie Bratislavského kraja susedí s dvoma krajinami Rakúskom a Maďarskom. Vzhľadom na uvedené je predpoklad, že pri realizácii niektorých projektov spadajúcich pod niektoré opatrenie hodnoteného strategického dokumentu môže dôjsť k potenciálnym vplyvom s určitým cezhraničným dopadom na územie susedného štátu.

Všetky projekty, ktoré súvisia s navrhovanými opatreniami hodnoteného strategického dokumentu v premietnutí cez jednotlivé k nim priradené rámcové aktivity sa budú posudzovať v zmysle platnej legislatívy. Pri ich príprave a realizácii bude mimo iné uplatňovaný zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmysle ďalších zmien, zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a všetky prislúchajúce vykonávacie predpisy resp. Zákon NR SR 243/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia v znení jeho novelizácií a dôsledné uplatnenie platnej legislatívy na úseku ochrany zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva, zároveň bude realizované dodržiavanie konkrétnych stanovených limitov, podmienok a opatrení prípadne dodržiavanie stanoveného monitoringu.

Množstvo aktivít strategického dokumentu je nasmerované k podpore pozitívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a menované môže pozitívne vplývať aj na okolité územie regiónu.

IX. Netechnické zhrnutie poskytnutých informácií

X. Informácia o ekonomickej náročnosti

Strategická dokument vytvára len rámec podpory. Vyhodnotenie finančnej náročnosti je možné zrealizovať len na úrovni konkrétnych projektov. Vzhľadom k tomu, že rámec podpory strategického dokumentu vo forme zoznamu opatrení a aktivít sa nevenuje definovaniu konkrétnych projektových návrhov nie je možné určiť ekonomickú náročnosť strategického dokumentu.

Potvrdenie správnosti údajov:

V Bratislave dňa

V Bratislave dňa

Bratislavský samosprávny kraj:

AUREX spol. s r.o.:

.....

.....

Ing. Pavol Frešo
Predseda BSK

Ing. arch. Ľubomír Klaučo
riaditeľ a konateľ spol. s r.o.

